

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Ontvangen: 4 oktober 2024

2024-035++vt

Erasmus Universiteit Rotterdam
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 1738
3000 DR ROTTERDAM

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 4 oktober 2024
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo masteropleiding Redesigning the Post-Industrial City

Onze referentie
48349774

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Geacht bestuur,

Met de brief van 17 juni 2024 met kenmerk CvB/AB/AZ/HV/ME/293648, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 juni 2024, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo masteropleiding Redesigning the Post-Industrial City als bekostigde opleiding te verzorgen in Rotterdam.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 9 september 2024, kenmerk 2024-035, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemde advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de wo masteropleiding Redesigning the Post-Industrial City als bekostigde opleiding te verzorgen in Rotterdam. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de voltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan zowel het behoefte- als het ruimtecriterium¹. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies van de CDHO.

Onze referentie
48349774

Procedure Registratie instellingen en opleidingen (Rio)²

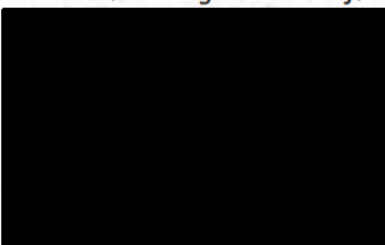
Ingevolge artikel 6.2, negende lid van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in de Registratie instellingen en opleidingen. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van aCroho³ van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). U kunt de opleiding, conform het advies van de CDHO, registreren in het onderdeel Gedrag en maatschappij.

Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

---

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

² Sinds 2023 vervangt Rio het Croho.

³ aCROHO wordt op termijn vervangen door LEO.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Dhr. dr. E.E.W. Bruins
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Postadres CDHO
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres CDHO
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Erasmus Universiteit Rotterdam
Voltijd wo master
Redesigning the Post-Industrial City
Rotterdam

Kenmerk CDHO

2024-035

Kenmerk aanvrager

CvB/AB/AZ/HV/ME/293648

Datum

9 september 2024

Geachte heer Bruins,

Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over de aanvraag van de Erasmus Universiteit Rotterdam tot bekostiging van de nieuwe wo master Redesigning the Post-Industrial City in de gemeente Rotterdam (brief van 17 juni 2024 met kenmerk CvB/AB/AZ/HV/ME/293648. De commissie heeft de aankondiging van deze aanvraag op 30 september 2023 gepubliceerd op haar website A23-008. De commissie heeft het dossier voor deze aanvraag op 17 juni 2024 ontvangen. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen. De commissie heeft omwille van zorgvuldige besluitvorming op 17 juni de beslistermijn verlengd tot 30 oktober.

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Verder heeft de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 van 28 april 2023, voorts te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om *positief* te besluiten op het verzoek van de Erasmus Universiteit Rotterdam om de wo master Redesigning the Post-Industrial City als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente Rotterdam. De commissie adviseert u daarbij deze toestemming met toepassing van artikel 6.2 lid 3 van de WHW te beperken tot de voltijdvariant.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding in het RIO in te delen in het onderdeel 'Gedrag en maatschappij'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'Sociale geografie' (31404).

1. Omschrijving van de aanvraag

De aanvrager wil de opleiding Redesigning the Post-Industrial City in de gemeente Rotterdam verzorgen. Het gaat om een Engelstalige wo master van 120 studiepunten die de aanvrager in voltijdvorm wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Gedrag en maatschappij' laten opnemen. De aanvrager heeft geen voorstel gedaan wat betreft de indeling in een ISCED-rubriek.

De opleiding wordt vormgegeven als een joint degree met zeven andere internationale hoger-onderwijsinstellingen¹ die samen de "European University of Post-Industrial Cities"-alliantie hebben gevormd. De opleiding besteedt aandacht aan verschillende perspectieven op het ontwikkelen van een stad (zoals ecologie, energievoorziening, gezondheid en cultuur). Studenten worden getraind in "transdisciplinair denken". De betrokken universiteiten bieden verschillende specialisaties aan binnen de opleiding.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een bachelordiploma in vakgebieden zoals architectuur, geografie, culturele studies, urban studies, economie, moderne geschiedenis en sociale wetenschappen.

Afgestudeerden van de opleiding komen volgens de aanvrager in aanmerking voor de functie sociaal-ruimtelijk transitie manager. De aanvrager geeft aan dat dit een brede functieomschrijving is, waarbij de afgestudeerden de hierboven benoemde kennisgebieden combineren om ontwikkelingsscenario's te schrijven.

2. Analyse verwant aanbod

De aanvrager acht de volgende wo masters het "meest verwant" aan de voorgenomen opleiding:

1. Urban Studies (research) (aangeboden door één instelling²)
2. Human Geography and Planning (research) (aangeboden door één instelling)

Ook acht de aanvrager de hbo master Stedenbouw van Fontys Hogeschool "meest verwant" aan de voorgenomen opleiding.

Daarnaast acht de aanvrager de volgende wo masters "minder verwant" aan de voorgenomen opleiding:

1. Metropolitan Analysis, Design and Engineering (aangeboden door één instelling)
2. Environmental and Infrastructure Planning (aangeboden door één instelling)
3. Planologie (aangeboden door twee instellingen)

---

¹ Ruhr-University Bochum, Koç University Istanbul, University College Cork, Université de Liège, University of Oulu, University of Zagreb en University of Deusto.

² Waar de commissie spreekt over "instelling", wordt "bekostigde instelling" bedoeld.

4. Society, Sustainability and Planning (aangeboden door één instelling)
5. Spatial Planning (aangeboden door één instelling)
6. Human Geography (aangeboden door één instelling)
7. Sociale Geografie (aangeboden door twee instellingen)
8. Architecture, Urbanism and Building Sciences (aangeboden door één instelling)
9. Architecture, Building and Planning (aangeboden door één instelling)
10. Urban Environmental Management (aangeboden door één instelling)
11. Environment and Society Studies (aangeboden door één instelling)
12. Spatial, Transport and Environmental Economics (aangeboden door één instelling)

Tevens acht de aanvrager de volgende wo masters “minder verwant” aan de voorgenomen opleiding vanwege daarin opgenomen specialisaties:

1. Geschiedenis (Universiteit Leiden, track Cities, Migration and Global Interdependence)
2. Europese Studies (Universiteit Groningen, track Euroculture – Society, Politics and Culture in a Global Context)
3. Organization Studies (Tilburg University, track Organizing for Global Social Challenges)
4. Sociology (Tilburg University, tracks Politics, Policy and Societal Development en Sociology and Population Studies)
5. Public Administration (Erasmus Universiteit Rotterdam, track Urban Governance)

Verder acht de aanvrager de hbo master Architectuur (aangeboden door twee instellingen) “minder verwant” aan de voorgenomen opleiding.

Tot slot acht de aanvrager ook de volgende onbekostigde wo masters van bekostigde instellingen “minder verwant” aan de voorgenomen opleiding:

1. Urban and Regional Planning (Universiteit van Amsterdam)
2. Urban Management and Development (Erasmus Universiteit Rotterdam)
3. Strategic Urban Planning and Policies (Erasmus Universiteit Rotterdam)
4. Urban Environment, Sustainability and Climate Change (Erasmus Universiteit Rotterdam)

De commissie begrijpt de termen “meest verwant” en “minder verwant” als vergelijkbaar met de door de commissie gebruikte termen “sterk verwant” en “zijdelings verwant”.

De commissie is van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde wo masters sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Urban Studies (research) (aangeboden door één instelling)
2. Human Geography and Planning (research) (aangeboden door één instelling)

De commissie acht de volgende door de aanvrager “minder verwant” geachte wo masters sterk verwant aan de voorgenomen opleiding:

1. Society, Sustainability and Planning (aangeboden door één instelling)
2. Human Geography (aangeboden door één instelling)
3. Sociale Geografie (aangeboden door twee instellingen)

De commissie is van mening dat de volgende door de aanvrager genoemde wo masters zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Metropolitan Analysis, Design and Engineering (aangeboden door twee instellingen)
2. Environmental and Infrastructure Planning (aangeboden door één instelling)
3. Planologie (aangeboden door twee instellingen)
4. Spatial Planning (aangeboden door één instelling)
5. Architecture, Urbanism and Building Sciences (aangeboden door één instelling)
6. Architecture, Building and Planning (aangeboden door één instelling)
7. Urban Environmental Management (aangeboden door één instelling)

De commissie is verder van mening dat de volgende wo masters ook zijdelings verwant zijn aan de voorgenomen opleiding:

1. Spatial Sciences (research) (aangeboden door één instelling)
2. Cultural Geography (aangeboden door één instelling)
3. Economic Geography (aangeboden door één instelling)

De commissie acht deze opleidingen zijdelings verwant omdat zij wat betreft de inhoud ten dele overlappen met de (specialisaties aangeboden binnen de) voorgenomen opleiding, dezelfde instroomdoelgroep bedienen en studenten ten dele voor dezelfde arbeidsmarkt opleiden.

De commissie is van mening dat de overige bekostigde opleidingen die door de aanvrager zijn aangedragen nauwelijks verwantschap tonen met de voorgenomen opleiding.

De commissie acht in dit geval de door de aanvrager genoemde onbekostigde opleidingen onvoldoende verwant omdat deze niet onder vergelijkbare condities worden aangeboden.

De instroom in de verwante opleidingen schommelde in de afgelopen vijf jaar rond de 1500 studenten³ (zie Bijlage 1).

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de instroomgegevens van vergelijkbare opleidingen. De aanvrager verwacht dat er in het begin ongeveer twintig studenten zullen instromen in de Nederlandse vestiging. De commissie acht deze prognose realistisch.

3. Beoordeling criterium a⁴

De aanvrager beschouwt het opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen dat is opgenomen in ROA's AIS als relevant voor de voorgenomen opleiding Redesigning the Post-Industrial City.

De commissie acht met de aanvrager het opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen ten dele relevant omdat de sterk verwante opleidingen (1) Human Geography and Planning, (2) Human Geography en (3) Sociale Geografie hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028

³ De commissie merkt op dat ruwweg één derde daarvan in de zijdelings verwante opleiding Architecture, Urbanism and Building Sciences instroomt.

⁴ De commissie betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AIStot2028>). De commissie constateert dat het ROA de prognoses in het AIS soms tussentijds aanpast. De commissie hanteert altijd de meest actuele arbeidsmarktprognoses.

voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Bijlage 2, Tabel 1).

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur ten dele relevant omdat de sterk verwante opleidingen (1) Urban Studies, (2) Society, Sustainability and Planning en (3) Architecture, Building and Planning hierin zijn opgenomen naast een groot aantal niet en nauwelijks verwante opleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2028 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed en verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Bijlage 2, Tabel 2).

De commissie constateert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de opleidingstypen die ten dele relevant zijn voor de voorgenomen opleiding geen eenduidig beeld opleveren van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding Redesigning the Post-Industrial City.

De aanvrager verwijst vervolgens naar de gegevens afkomstig uit de Spanningsindicator van het UWV⁵ betreffende de beroepsgroepen overheidsambtenaren, beleidsadviseurs en architecten. De commissie acht de beroepsgroep overheidsambtenaren onvoldoende relevant omdat de voorgenomen opleiding studenten niet beoogt op te leiden voor beroepen in deze beroepsgroep. De commissie kent geen gewicht toe aan de prognoses voor deze beroepsgroep. Ook acht de commissie de beroepsgroepen beleidsadviseurs en architecten slechts ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding slechts in aanmerking zullen komen voor een deel van de beroepen die in deze beroepsgroepen zijn opgenomen. Volgens de spanningsindicator is de arbeidsmarkt voor architecten krap en voor beleidsadviseurs zeer krap.

De commissie merkt op dat de arbeidsmarkt begin 2020 is gekrompen als gevolg van de coronacrisis en dat deze krimp vervolgens is omgeslagen naar een (zeer) grote krapte op de arbeidsmarkt die zichtbaar is bij alle beroepsgroepen en alle sectoren. Het feit dat de arbeidsmarktspanning bij de door de aanvrager relevant geachte beroepsgroepen als (zeer) krap wordt aangeduid is daarom niet onderscheidend. De commissie kent daarom minder gewicht toe aan deze bron en stelt vast dat zij een zeer kleine positieve indicatie geeft van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie stelt vast dat de aanvrager aan de hand van een groot aantal bronnen beargumenteert dat de opleiding aansluit op een maatschappelijke en een wetenschappelijke behoefte. Gelet op de toelichting op de Regeling betreft de commissie deze bronnen bij de beoordeling van de onderbouwing van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte ten goede komt.

De aanvrager gaat in het kader van de maatschappelijke behoefte onder andere in op de Nationale Omgevingsvisie⁶ en de (mede daarin besproken) thema's klimaatverandering⁷, sociale ongelijkheid⁸

---

⁵ www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards

⁶ 'Nationale Omgevingsvisie: Duurzaam perspectief voor onze leefomgeving' (Rijksoverheid 2020)

⁷ Zoals besproken in onder meer het Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' (2021), 'de 'Klimaatnota 2021' (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat 2021, p. 5-11) en de website van de Verenigde Naties (<https://sdgs.un.org/2030agenda>).

⁸ Zoals besproken in onder meer het rapport 'Leefbaarheid in Nederland 2020: Een analyse op basis van de Leefbaarometer 3.0' (Atlas Research 2020, p. 5-6), het rapport 'Verdeling van Gezondheid en

en bevolkingsgroei⁹. De aanvrager meent dat het aanpakken van deze verschillende thema's vraagt om een transdisciplinaire aanpak door professionals die in staat zijn om verschillende disciplines aan elkaar te verbinden. De commissie volgt de aanvrager in de stelling dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kennis hebben van deze thema's en worden opgeleid om deze aan elkaar te verbinden. De commissie constateert dat deze argumentatie blijk geeft van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede komt.

Bij de bespreking van de wetenschappelijke behoefte verwijst de aanvrager onder andere naar de Nationale Wetenschapsagenda¹⁰ en de daarbinnen opgenomen routes (1) Op weg naar een veerkrachtige samenleving, (2) Smart, liveable cities, (3) Energietransitie en (4) Kwaliteit van de omgeving. Ook refereert de aanvrager aan een artikel van ZonMW¹¹ waarin zij het door hen gefaciliteerde onderzoek dat bijdraagt aan een gezonde leefomgeving bespreken. In al deze onderzoekstrajecten wordt aandacht besteed aan de transitie die stedelijke gebieden doormaken en welke effecten deze hebben op het welzijn van mensen. De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding aansluit op deze onderzoeksthema's en dat studenten daarbij relevante vaardigheden (zoals kritisch en probleemoplossend denken, samenwerken en communiceren) worden geleerd. De commissie onderkent dat de onderzoeksgebieden binnen de opleiding aansluiten op de hierboven genoemde maatschappelijke thema's. De commissie constateert dat deze argumentatie blijk geeft van een actuele kwalitatieve ontwikkeling die de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ten goede komt.

De aanvrager verwijst tot slot naar een arbeidsmarktonderzoek dat door KBA Nijmegen is uitgevoerd in opdracht van de aanvrager¹². Het onderzoek bestaat uit een validatie van het beroepsprofiel en een online enquête. In het onderzoek wordt aangegeven dat de resultaten zijn ontdebeld en ontdaan zijn van niet-logische en foutieve gegevens.

De validatie van het beroepsprofiel is uitgevoerd door middel van interviews met elf stakeholders uit het werkveld die tussen augustus en oktober 2022 hebben plaatsgevonden. De gespreksverslagen van vijf interviews zijn opgenomen in een bijlage van het aanvraagdossier. De tien bedrijven (twee respondenten werken voor hetzelfde bedrijf) waar de respondenten voor werken en de functies die zij daar bekleden zijn vermeld. De respondenten herkennen de werkveldontwikkelingen waar de aanvrager aan refereert en reageren positief op het beroepscompetentieprofiel dat door de aanvrager uiteengezet is. Enkele respondenten hebben aanvullingen voorgesteld die volgens de aanvrager zijn verwerkt. Er is onder andere aangegeven dat een behoefte bestaat aan professionals die transdisciplinair kunnen denken voor het aanpakken van opgaven zoals klimaatadaptatie,

---

Leefomgevingskwaliteit over Buurten' (Planbureau voor de Leefomgeving 2020, p. 5-6) en het 'Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid' (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2022).

⁹ Zoals besproken in onder meer het rapport 'Regionale bevolkings- en huishoudens prognose 2022-2050: Steden en randgemeenten groeien verder' (Planbureau voor de Leefomgeving en CBS 2022, p. 13), het rapport 'Vestigingspatronen van Recente Immigranten' (Planbureau voor de Leefomgeving 2021, p. 4; 7) en de 'KIS Wijkmonitor 2021' (Kennispлатform Inclusief Samenleven 2022, p. 11; 34).

¹⁰ De commissie constateert dat deze onder andere worden besproken op de website van NWO (<https://www.nwo.nl/onderzoeksprogrammas/nationale-wetenschapsagenda/vernieuwing-en-netwerken/routes>).

¹¹ 'Wat verstaan wij onder een gezonde leefomgeving' (ZonMw, oktober 2021)

¹² Het rapport 'Onderzoek macrodoelmatigheid masteropleiding Redesigning the Post-Industrial City (RePIC) – Erasmus Universiteit Rotterdam' (KBA Nijmegen 2024)

circulariteit en duurzaamheid. Meerdere respondenten hebben aangegeven een groei te verwachten in de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding, maar zij hebben de arbeidsmarktbehoefte binnen hun eigen organisatie niet expliciet gekwantificeerd.

De commissie acht de vijf bijgeleverde interviewverslagen valide en navolgbaar en stelt vast dat deze respondenten in een positie zijn om gezaghebbende uitspraken te kunnen doen over de arbeidsmarktbehoefte. De commissie acht de vijf interviews waar geen verslagen van aan het dossier zijn toegevoegd niet navolgbaar. De commissie constateert dat de vijf navolgbare interviews een illustratie geven van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Tussen april en juni 2023 is in het kader van bovengenoemd arbeidsmarktonderzoek door 107 respondenten een online enquête ingevuld. Een lijst met organisaties waar de respondenten werken en de functies die zij bekleden is bijgevoegd.¹³ De gebruikte vragenlijst is toegevoegd aan het onderzoek. De meeste respondenten zijn werkzaam bij ingenieursbureaus (28%), architectenbureaus (22%), overheden (18%) en woningcorporaties (16%).¹⁴ De functies van respondenten zijn vermeld in een tabel in het onderzoek, waaruit blijkt dat de meeste respondenten directeur of bestuurder (gezamenlijk 40%) of manager (21%) zijn of in functies op het gebied van HR, P&O, Personeelszaken en Recruitment werken (2%). De overige respondenten kunnen volgens de aanvrager op basis van hun inhoudelijke deskundigheid uitspraken doen over de huidige en toekomstige behoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie merkt echter op dat van deze negentien respondenten (18%) niet zonder meer kan worden aangenomen dat zij in een positie zijn om een gezaghebbende uitspraak te doen over het aannamebeleid van hun organisatie.

De meeste respondenten vinden het beoogde profiel van de afgestudeerde van de voorgenomen opleiding zeer passend (51%) of enigszins passend (35%) bij de behoefte in het werkveld. Er hebben 80 respondenten antwoord gegeven op de vraag wat hun verwachtingen zijn van de behoefte aan werknemers met het profiel van de voorgenomen opleiding. 46 respondenten (58%) verwachten dat dit aantal zal toenemen, 32 (40%) verwachten dat deze gelijk zal blijven en twee (3%) verwachten dat deze zal afnemen. Er hebben 29 respondenten aangegeven dat zij momenteel medewerkers met dit profiel in dienst te hebben (totaal 206, met minimaal één tot maximaal 40 medewerkers). Daarvan hebben er 28 aangegeven te verwachten dat dit aantal binnen vijf jaar groeit naar 387 (minimaal één maximaal 100). Verder hebben 27 respondenten die momenteel geen medewerkers met dit profiel in dienst hebben aangegeven dat zij verwachten dat er binnen vijf jaar 123 posities voor dit profiel zullen ontstaan (minimaal één, maximaal 25). Tot slot wordt door 27 respondenten verwacht dat er 142 medewerkers met dit profiel zullen uitstromen (minimaal één, maximaal 50). De onderzoekers stellen dat, wanneer deze uitbreidings- en vervangingsvraag bij elkaar op worden geteld, dit uitkomt op 89 baanopeningen per jaar bij de betrokken organisaties.

De commissie heeft hierboven reeds geconstateerd dat van negentien respondenten niet duidelijk is of zij enige zeggenschap hebben bij het aannamebeleid van hun organisatie. Verder merkt de commissie op dat er bij de gegeven inschattingen van de verwachte behoefte sprake is van maxima die 20% tot een derde van de totale verwachte behoefte representeren. Daarom is de commissie terughoudend om veel gewicht toe te kennen aan dit gedeelte van het onderzoek.

---

¹³ Bijlage 2 van het dossier.

¹⁴ Verschillende respondenten hebben meerdere sectoren benoemd bij deze vraag, waardoor het totaalpercentage bij deze vraag boven de 100% uitkomt.

Naast een analyse van de totale responsgroep heeft de aanvrager ook een analyse laten uitvoeren voor een selectie van de respondenten. Deze zogenoemde selecte groep bestaat uit de respondenten die de functie van directeur, bestuurder of manager bekleden, al dan niet in combinatie met een andere functie of met een functie gerelateerd aan personeelszaken. Er hebben negentien respondenten aangegeven dat zij momenteel medewerkers met dit profiel in dienst hebben (totaal 138, met minimaal een tot maximaal 30 medewerkers). Daarvan hebben er achttien aangegeven te verwachten dat dit aantal binnen vijf jaar groeit naar 252 (minimaal één, maximaal 100). Verder hebben 24 respondenten die momenteel geen medewerkers met dit profiel in dienst hebben, aangegeven dat zij verwachten dat er binnen vijf jaar 116 posities voor dit profiel zullen ontstaan (minimaal één, maximaal 25). Tot slot wordt door achttien respondenten verwacht dat er 118 medewerkers met dit profiel zullen uitstromen (minimaal één, maximaal 50). De onderzoekers stellen dat wanneer deze uitbreidings- en vervangingsvraag bij elkaar op worden geteld, dit uitkomt op 70 baanopeningen per jaar bij organisaties van de selecte groep.

De commissie acht het onderzoek valide en ten dele navolgbaar. De commissie constateert dat twee respondenten bij hetzelfde bedrijf werken. Dat betekent dat de commissie de antwoorden één van deze respondenten buiten beschouwing wil laten, maar omdat de antwoorden niet gekoppeld zijn aan specifieke respondenten is dat niet mogelijk. Verder merkt de commissie op dat er bij prognoses van de behoefte binnen vijf jaar sprake is van maxima die 20% tot een derde van de totale verwachte behoefte representeren. Hoewel de antwoorden op de vragen niet gekoppeld zijn aan specifieke respondenten van de selecte groep is wel de omvang van de organisaties gekoppeld aan de behoefte binnen vijf jaar. Ook zijn de sectoren waar de respondenten werkzaam zijn gekoppeld aan het aantal medewerkers dat zij in dienst hebben met een vergelijkbaar profiel als afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op basis van dit gedeelte van het werkgeversonderzoek dat het aannemelijk is dat er een arbeidsbehoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte bestaat aan de voorgenomen opleiding Redesigning the Post-Industrial City. De commissie stelt vast dat de kwantitatieve onderbouwing beperkt is, maar heeft veel waarde gehecht aan de onderbouwing van de actuele kwalitatieve ontwikkelingen die een toekomstige arbeidsmarktbehoefte ten goede kan komen. De aanvraag voldoet aan criterium a (art. 6 lid 1) van de Regeling.

4. Beoordeling criterium b

4.1 Noodzaak nieuwe opleiding

De aanvrager voert aan dat de voorgenomen opleiding niet aangeboden kan worden binnen een bestaande opleiding omdat het hier om een combinatie van verschillende vakken gaat die wel in aparte programma's aangeboden worden, maar niet gecombineerd binnen één programma. De voorgenomen opleiding is een joint programme van verschillende Europese universiteiten. De aanvrager heeft een doelstelling van 75-100 studenten per jaar bij alle deelnemende universiteiten, waarvan 20 Nederlandse studenten. Gezien dit geringe aantal studenten verwacht de aanvrager geen

waarneembare effecten op andere Nederlandse opleidingen. De commissie volgt de aanvrager in bovenstaande argumentatie.

De aanvrager geeft aan dat de opleiding niet door andere instellingen die verwante opleidingen aanbieden (Universiteit Utrecht en de Universiteit van Amsterdam) aangeboden kan worden, omdat die onderwijsinstellingen niet deelnemen aan de UNIC-alliantie van negen Europese universiteiten gevestigd in (postindustriële) steden. De andere universiteiten beschikken daarmee niet over de benodigde gecombineerde expertise op het thema (her)vormen van postindustriële steden. Tot slot wijst de aanvrager op de expertise van de Erasmus School of Social and Behavioural Sciences op het gebied van sociale wetenschappen die gecombineerd kan worden met kennis van andere vakgebieden zoals planologie.

De commissie is het met de aanvrager eens dat de beoogde inhoud van de opleiding niet zonder meer past binnen het verwante aanbod van andere onderwijsinstellingen.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium a is aangetoond, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in de gemeente Rotterdam heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een noodzaak bestaat om de voorgenomen opleiding Redesigning the Post-Industrial City als nieuwe opleiding vorm te geven.

4.2 Aansluiting instellingsprofiel

De voorgenomen opleiding past volgens de aanvrager heel goed binnen het instellingsprofiel en de Erasmiaanse waarden die de universiteit wil uitdragen, namelijk: (1) maatschappelijk betrokken, (2) wereldburger, (3) verbindend, (4) ondernemend en (5) ruimdenkend.

Dat de voorgenomen opleiding niet beter past bij een andere instelling heeft volgens de aanvrager te maken met de hierboven genoemde UNIC-alliantie waar de aanvrager onderdeel van is. De Erasmus Universiteit Rotterdam heeft kennis en expertise die volgens haar complementair zijn aan die van de andere universiteiten in het consortium. Bovendien wijst de aanvrager op het feit dat de Erasmus Universiteit Rotterdam is gevestigd in een postindustriële stad.

De commissie volgt de aanvrager in bovenstaande argumentatie.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager heeft aangetoond dat de voorgenomen opleiding Redesigning the Post-Industrial City aansluit op het instellingsprofiel.

4.3 Conclusies commissie

Op grond van het bovenstaande constateert de commissie dat de aanvrager heeft aangetoond dat de aanvraag voldoet aan criterium b (art. 6 lid 1) van de Regeling.

5. RIO- en ISCED-indeling

De aanvrager wil de voorgenomen opleiding in het RIO-onderdeel 'Gedrag en maatschappij' indelen. Dit voorstel sluit in de ogen van de commissie aan op de inhoud van de voorgenomen opleiding en de

indeling van verwante bestaande opleidingen. De commissie adviseert u daarom met deze indeling in te stemmen.

De aanvrager heeft niet aangegeven in welke ISCED-rubriek zij de voorgenomen opleiding wil laten opnemen. De commissie adviseert u de opleiding op te nemen in de ISCED-rubriek 'Sociale geografie' (31404), gezien de inhoud van de opleiding en de indeling van het verwante opleidingsaanbod.

6. Afstemming en zienswijzen

De aanvraag is door de aanvrager bij de commissie aangekondigd. De commissie heeft deze aankondiging op 28 september 2023 onder kenmerk A23-008 gepubliceerd op haar website.

De aanvrager geeft in het dossier aan het voornemen om deze aanvraag in te dienen heeft medegedeeld tijdens het landelijk overleg voor Decanen Sociale Wetenschappen op 8 november 2023. Hier is gewezen op de verwantschap van de voorgenomen opleiding met de wo masters (1) Human Geography and Planning en (2) Metropolitan Analysis, Design and Engineering en de wo bachelor Geografie, Planologie en Milieu. De aanvrager stelt dat zij op basis van de landelijke afstemming de opleiding onderscheidend kan positioneren in het landelijk aanbod omdat de opleiding voldoende unieke elementen heeft (e.g. de tweejarige duur en de internationale component).

Vanaf 30 september 2023 is op de website van de commissie kennisgegeven van het voornemen van de Erasmus Universiteit Rotterdam om de nieuwe wo master Redesigning the Post-Industrial City als bekostigde opleiding te verzorgen in de gemeente Rotterdam. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs en andere belanghebbenden de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Conclusie

Gelet op het voorgaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om *positief* te besluiten op het voorliggende verzoek. De commissie adviseert u daarbij deze toestemming met toepassing van artikel 6.2 lid 3 van de WHW te beperken tot de voltijdvariant.

De commissie adviseert u daarnaast om deze opleiding in het RIO in te delen in het onderdeel 'Gedrag en maatschappij'. Verder adviseert de commissie om de opleiding te laten registreren in de ISCED-rubriek 'Sociale geografie (31404)'.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P.M.M. Rullmann', with a stylized, cursive script.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage 1: afbakening verwant aanbod (Bron: DUO, peildatum 1 oktober)

Opleiding	Instelling	'19-'20			'20-'21			'21-'22			'22-'23			'23-'24		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
M Urban Studies (research) (60217)	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	16			35			15			31			22		
M Human Geography and Planning (research) (60166)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	17			9			17			11			16		
M Society, Sustainability and Planning (66653)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	19			38			45			40			35		
M Human Geography (60466)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	88		1	92		5	102			52			59		2
M Sociale Geografie (66620)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	84	4		77	1		64			67	3		55	1	
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	48			62			64			51			50		
M Cultural Geography (60656)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Leeuwarden	14			14			19			13			17		
M Economic Geography (60657)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	23			30			21			21			20		
M Environmental and Infrastructure Planning (66194)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	55			64			66			43			40		
M Metropolitan Analysis, Design and Engineering (joint degree) (65021)	Technische Universiteit Delft (21PF), Delft	1			3			2								

	Wageningen University (21PI), Amsterdam	35			59				56			47			56		
	Wageningen University (21PI), Wageningen								2								
M Planologie (66622)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	38	3		33	4		48	1			34	5		60	6	
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	34			53			49				57			81		
M Spatial Planning (66655)	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	72			71		1	77				79		1	86		1
M Architecture, Building and Planning (60434)	Technische Universiteit Eindhoven (21PG), Eindhoven	152			194			197				175			213		
M Architecture, Urbanism and Building Sciences (60349)	Technische Universiteit Delft (21PF), Delft	536			636			651				642			630		
M Spatial Sciences (research) (60660)	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	7			15			9				25			22		
M Urban Environmental Management (60110)	Wageningen University (21PI), Wageningen	65			72			64				56			50		
Totaal Eerstejaarsinstroom		1304	7	1	1557	5	6	1568	1	0	1444	8	1	1512	7	3	

Bijlage 2: tabellen arbeidsmarktprognoses (Bron: ROA, AIS)

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master sociale en maatschappijwetenschappen

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	2100	2	0.4		gemiddeld
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte vervangingsvraag tot 2028	11400	12	1.9		laag
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte baanopeningen tot 2028	13600	14	2.3		laag
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	21700	23	3.5		gemiddeld
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				1.09	vrijwel geen
Master - sociale en maatschappijwetenschappen	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				1.09	matig

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype master bouwkunde, civiele techniek en architectuur

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Indicator	Typering
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte uitbreidingsvraag tot 2028	100	0	0		laag
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte vervangingsvraag tot 2028	17500	27	4.1		hoog
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte baanopeningen tot 2028	17600	27	4.1		hoog
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2028	10100	16	2.5		laag
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2028				0.95	groot
Master - bouwkunde, civiele techniek en architectuur	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2028				0.95	goed